

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.49/2021/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. június 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2020. november 24. napján kihirdetett 11.B.68/2020/18. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét emberölés bűntette kísérletének [Btk. 160. § (1) bekezdés] minősíti.

A szabadságvesztést 6 (hat) év 6 (hat) hónapra súlyosítja, a próbaidőre felfüggesztő és pártfogó felügyeletet megállapító rendelkezést mellőzi, egyben a vádlottat 7 (hét) év közügyektől eltiltásra is ítéli.

A feltételes szabadságra bocsátást kimondó rendelkezésből mellőzi a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetére történő utalást, ugyancsak mellőzi az ezt megismétlő rendelkezést.

A beszámításra vonatkozó rendelkezésből szintén mellőzi a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetére történő utalást, egyben az itt feltüntetett előzetes fogvatartás záró időpontját 2020. március 14. napjára, a bűnügyi felügyelet kezdő napját 2020. március 15. napjára módosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a személyi adatok előtt rögzített őrizet záró napja helyesen 2019. július 13., a bűnügyi felügyelet kezdő napja helyesen 2020. március 15., befejező időpontja pedig 2020. november 24.; a vádlott tartózkodási helye megszűnt.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2020. november 24. napján kihirdetett 11.B.68/2020/18. ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164.§ (1) bekezdés, és (3) bekezdés], és ezért – mint visszaesőt - 2 év, végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a próbaidő tartama alatt párfogó felügyelet alatt áll, a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és abból a vádlott a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra (e rendelkezést kétszer is rögzítette). A vádlott által előzetes fogvatartásban, valamint bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítani rendelte oly módon, hogy a 2019. július 11. napjától 2020. március 13. napjával „bezárólag” őrizetben, illetőleg letartóztatásban töltött előzetes fogvatartásnak egy napi szabadságvesztés, míg a 2020. március 14. napjától az ítélet kihirdetéséig bűnügyi felügyeletben töltött idő tekintetében egy napi szabadságvesztésnek négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg. Határozott továbbá a lefoglalt tárgyakról és a bűnügyi költség vádlott általi viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, eltérő minősítés és a büntetés súlyosítása érdekében.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.39/2021/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel fenntartotta.

[4] Kifejtette, hogy az eljáró egyesbíró ügyfelderítési kötelezettségének széleskörűen eleget tett. Ennek keretében a bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelve – a vádlott részleges ténybeli beismerése, büntetőjogi felelősségének tagadása mellett – mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a történeti tényállást. E tényállást azonban részben megalapozatlannak minősítette a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontok alapján.

[5] Érvelt ennek kapcsán szakértői igazságügyi orvosszakértő véleményével és annak kiegészítésével, mely szerint az erősebb testalkatú vádlott azon magatartása - miszerint a bal lábával a sértett nyakára rálépve, a jobb lábával többször a sértett fejének bal oldalát nagy erővel megtaposta (megrúgta) - a ténylegesnél súlyosabb közvetlen életveszélyes koponyaűri sérülések bekövetkezésének a reális veszélyét is magában hordozta, annak elmaradása kizárólag a véletlennek tudható be. Megállapította továbbá, hogy a vádlott azzal, amikor a hanyatt fekvő sértett nyakának bal oldalára teljes testsúlyával rálépett – annak

ellenére, hogy az orvosi iratokban nem rögzítenek semminemű sérülést – szintén magában hordozta a közvetlen életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetőségét.

[6] Hivatkozott szakértő⁴ igazságügyi orvosszakértő véleményére is, amely azt rögzítette, hogy a sérülések közepesnél nagyobb, illetve nagy erejű tompa erőbehatásnak feleltethetőek meg, létrejöhetnek rúgástól, vagy taposástól. A tárgyaláson ügyészi kérdésre úgy nyilatkozott, hogy az arccsont és orrcsont törés a közepesnél nagyobb, esetleg nagy erejű erőbehatásra utal.

[7] A tárgyaláson megtekintett kamerafelvételeken álláspontja szerint látható, hogy a vádlott rálép a sértett nyakára és elkezd taposni a fejét, amely azért szakad meg, mert tanúl lehúzza a vádlottat a sértett testéről. tanúl tanú a tárgyaláson ismertetett nyomozati vallomásában ezzel kapcsolatban előadta, hogy a vádlott („Bangó”) elkezdte taposni a földön fekvő sértett fejét, és ekkor reflexből ő rántotta le a sértettől, „ekkor még rám is mozdult, de nem ütött meg.”

[8] A vádlott a nyomozás során elismerte, hogy a sértett torkára lépett és a fejére taposott, a tárgyaláson is előadta, hogy a sértett arcára is rátaposott.

[9] E bizonyítékok alapján indítványozta a tényállás kiegészítését azzal, hogy „Terhelt1 vádlott 22.06,32 órakor bal lábával, teljes testsúllyal a földön mozdulatlanul, hanyatt fekvő sértett torkára állt és azzal egyidejűleg a jobb lábával többször, nagy erővel a sértett arcára taposott. A sértett bántalmazását csak akkor szakította félbe, amikor az ugyancsak a helyszínen tartózkodó tanúl lehúzza őt a sértettől. A támadás módja és körülményei, így különösen a fej megtaposása, illetve a nyakra való rálépés folytán súlyosabb közvetlen életveszélyes állapot (pld. gégefő sérülése következtében kialakuló gégevizényő, légút elzáródás, koponyaűri vérzés) bekövetkezésének a reális veszélye is fennállt, amelynek elmaradása kizárólag a véletlennek tudható be.”

[10] Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, amelynek során számot adott a bizonyítékok értékeléséről, és okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére is, tévedett azonban, amikor a vádlott cselekményét súlyos testi sértés büntettének minősítette.

[11] E vonatkozásban az elsőfokú bíróság az ölési szándék hiányát a kis-, közepes erejű erő kifejtésre, az elhatározás és a cselekmény között eltelt idő rövidségére, a köztük fennállt problémamentes viszonyra alapította. Ezzel szemben – az indokolás szerint is – a közepesnél nagyobb, illetve nagy erejű nyakra lépés, illetve többszöri arcra taposás, ténylegesen halálos eredményű sérüléseket is okozhatott volna. Az ittas állapotban kialakult hirtelen elhatározás, indulat sem zárja ki – az alkalmazott eszköz, az erő kifejtés nagysága és a sértett testtájék (fej) mellett – az elkövetéskori aktuális ölési szándékot. (3/2013. Büntető jogegységi határozat I/2. pont). Emellett az irányadó tényállás alapján a vádlott a cselekményt követően a helyszínt (így a sértettet is) elhagyta, majd amikor visszament a sértetthez, akit egyik kezével a torkát, míg másik kezével a tarkóját megragadva, az addig fekvő testhelyzetből felültette, mindeközben hozzá is végig ingerülten beszélt. (ítélet 5. oldal 24. és 25. bekezdés)

[12] Mindezek alapján vélekedése szerint az elkövetéskor a vádlott tudatában fel kellett merülnie annak, hogy a sértett nyakára rálépés, az arcának többszöri, nagy erejű magtaposása akár annak halálát is okozhatja, amely lehetőségbe – bár azt nem kívánta – belenyugodott. Ily módon az ölésre irányuló magatartása eshetőleges szándékú volt. Tekintettel arra, hogy a halálos eredmény nem következett be, ezért a vádlott a Btk. 160. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő emberölés büntettének a Btk. 10. § (1) bekezdés szerinti kísérletét valósította meg.

[13] Az elsőfokú bíróság által számba vett büntetéskiszabási körülményeket csak annyiban kifogásolta, hogy a cselekmény kiemelkedő tárgyi súlya miatt a mindössze másfél éves időmúlás csak igen csekély mértékben vehető figyelembe a vádlott javára, emellett helytelenül vette figyelembe a bíróság a vádlott javára Terhelt² ingerültséget kiváltó, irritáló magatartását, amely közreható okként a sértett sérelmére elkövetett cselekményben nem játszhatott szerepet, ezért azt mellőzni kell.

[14] Ezzel együtt, álláspontja szerint a törvényszék nem értékelte kellő súllyal a vádlott terhére a visszaesői minőségét, ezen belül azt, hogy korábban szintén személy elleni erőszakos bűncselekmények miatt ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre, amelynek kitöltését követően, mindössze félévvel valósította meg a jelen cselekményét, ezáltal a személyében rejlő magas fokú társadalomra veszélyességét sem vette figyelembe. A fokozatosság elvét szem előtt tartva a korábban tényleges szabadságelvonással járó büntetés sem tartotta vissza a vádlottat újabb erőszakos bűncselekmény elkövetésétől, így a felfüggesztett szabadságvesztés teljes mértékben súlytalan. Ezen kívül meglátása szerint az élet elleni bűncselekmény kiemelkedő társadalomra veszélyét is megfelelően értékelni kell, amelyet kevéssé enyhít a magatartás befejezett kísérleti alakzata.

[15] A büntetés kiszabás során – a helyes jogi minősítés mellett – csak a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának kimerítő alkalmazásával kiszabható 2 évi börtönbüntetés kirívóan enyhe, egyben indokolatlan, ezért annak a középértékhez közelítő súlyosítását, és azzal arányosan mellékbüntetésként a Btk. 61. § és 62. § alapján közügyektől eltiltást indítványozott alkalmazni.

[16] Utalt arra, hogy az egyes kényszerintézkedések kezdő, illetve záró időpontja nem eshet egyazon napra, ezt, továbbá a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bnyf.144/2020/2. számú végzése alapján a letartóztatás megszüntetésének dátumát 2020. március 31-ére, a bűnügyi felügyelet kezdetét pedig 2020. április 1-ére szükséges korrigálni, amely 2020. november 24-ig tartott, és értelemszerűen a beszámításról rendelkező rész dátumait is ennek megfelelően módosítani kell.

[17] Megjegyezte, hogy elírás folytán a feltételes szabadságra bocsátásról szóló rész két alkalommal ismételten került feltüntetésre, ezért a második rendelkezést mellőzni kell.

[18] Mivel a végrehajtandó szabadságvesztés mellett – figyelemmel a Btk. 69. §-ának rendelkezéseire – a vádlottal szemben pártfogó felügyelet nem rendelhető el, ezért azt a

rendelkező részből mellőzni szükséges. A bíróság egyéb ítéleti rendelkezései a törvényi előírásoknak megfelelnek.

[19] Indítványozta mindezek alapján, hogy a Fővárosi Ítéltábla a tényállást egészítse ki, illetve helyesbítse, a Budapest Környéki Törvényszék 11.B.68/2020/18. számú ítéletét ennek megfelelően változtassa meg, és

- Terhelt1 vádlott cselekményét minősítse a Btk. 160. § (1) bekezdése ütköző és aszerint minősülő emberölés büntette kísérletének,
- a vádlottal szemben a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján kiszabott börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést – a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazása nélkül, a szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggesztésének mellőzése mellett – a középértékhez igazodó módon súlyosítsa,
- a vádlottal szemben a Btk. 61. § és 62. §-a alapján mellékbüntetésként szabjon ki közügyektől eltiltást,
- a vádlott letartóztatásának kezdő időpontját 2019. július 15-re, a megszüntetésének dátumát 2020. március 31-re, a bűnügyi felügyelet kezdetét 2020. április 1-re helyesbítse, egyben tüntesse fel, hogy a bűnügyi felügyelete 2020. november 24-ig tartott,
- az előzetes fogvatartás és a bűnügyi felügyelet idejének a szabadságvesztésbe beszámításáról rendelkező rész időtartamait ennek megfelelően módosítsa,
- a rendelkező részben a feltételes szabadságra bocsátásról szóló elírás folytán megismételt részt, valamint a „szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén” kitélt mellőzze,
- a pártfogó felügyeletről szóló részt szintén mellőzze a rendelkező részből,
- az indokolásban a bűnösségi körülményeket a leírtak szerint helyesbítse, egyebekben az ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdés alapján hagyja helyben.

[20] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség másodfokú nyilvános ülésen jelen volt képviselője az ügyészi fellebbezést az átiratban foglaltak szerint, kisebb helyesbítésekkel, de érdemben változatlanul fenntartotta. Hangsúlyozta a cselekmény kifejtése körében leírt álláspontjukat, és azt, hogy a próbaidőre felfüggesztett büntetés még az elsőfokú bíróság minősítése mellett is indokolatlan, emberölés büntettének kísérlete mellett pedig egyenesen kizártnak tartotta.

[21] Minderre figyelemmel az átirat szerinti indítványt tett.

[22] A védő szakértő⁴ szakvéleményének 18. oldalán tett azon megállapítást hangsúlyozta, miszerint az eredmény elmaradása lehetett akár az elkövető szándékos magatartásának következménye is.

[23] A vádlott kijelentései sem emberölésre irányuló tartalmat mutattak.

[24] Az elsőfokú ítéletet teljes mértékben megalapozottnak találta, és rámutatott arra, hogy a vádlott mindvégig átértékelte az ügy súlyát, és ezzel maga az eljárás, és az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés elérte a célját. Azóta folyamatosan dolgozik, alkoholt egyáltalán nem fogyaszt. Így az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[25] A vádlott saját védelmében előadta, hogy egyetért az elsőfokú ítélettel. Úgy ítélte meg, hogy kapott egy esélyt, amellyel élni szeretne, emiatt családjával rendezett körülmények között élnek.

[26] A fellebbezés alapos.

[27] Az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységén keresztül a tényállást is támadó ügyészi perorvoslatra figyelemmel a felülbírálat a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű volt.

[28] Ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.

[29] Ennek keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárását a perrendi szabályok megtartásával folytatta le.

[30] Az ügyben előkészítő ülést tartott, ezen a Be. 425.§ (3) bekezdésére figyelemmel, majd a vádlott nyilatkozatára tekintettel helyesen döntött az ügy tárgyalásra utalásáról.

[31] A tanúkihallgatás szabályait figyelembe vette, tanú1, tanú2, tanú3, tanú4, tanú5 és tanú6 tanúk nyomozás során tett vallomásait az erre irányuló ügyészi indítvány alapján helyesen tette felolvasással a tárgyalás anyagává.

[32] Az ügy elbírálása szempontjából lényeges elektronikus adatokat (a biztonsági kamera felvételeit) a tárgyaláson lejátszotta (Be. 533.§), az okiratokat ismertette (Be. 531.§).

[33] Az igazságügyi szakértői véleményeket (530.§) is rendre a tárgyalás anyagává tette, a vádlott védekezésére figyelemmel helyesen döntött az igazságügyi orvosszakértői vélemény kiegészítésének szükségességéről (Be. 197.§), a szakértőt a tárgyaláson a Be. 529.§-ának megfelelően hallgatta meg.

[34] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, egyetértett azonban az ítéltábla a főügyésszeggel abban, hogy a vádlotti tudattartalmat, cselekvőségét és a sértett sérüléseinek jellegét érintő részében a tényállás részben hiányos, iratellenes és téves következtetéseket tartalmaz, azaz a Be. 592.§ (2) bekezdés b), c) és d) pontjaiban írt megalapozatlansági hibában szenved.

[35] A részbeni megalapozatlanságot az ítéltábla a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében eljárva – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma alapján – a következő kiegészítésekkel és helyesbítésekkel küszöböli ki:

[36] A [23] bekezdést mellőzi, és helyébe a következőt illeszti: „Az ütések erejétől sértettl sértett az egyensúlyát veszítve az esés tompítása nélkül hanyatt a földre zuhant, a feje a beton felületű talajhoz ütdött. A sértettnél erősebb fizikumú Terheltl vádlott ekkor – 22 óra 6 perc 32 másodperkor – a sértetthez lépett, majd bal lábával, teljes testsúllyal a földön mozdulatlanul, hanyatt fekvő sértett felső testének a nyak és a kulcsontok által határolt területére, a nyak alsó részére ráállt, és azzal egyidejűleg a jobb lábával kétszer, nagy erővel a sértett arcára taposott. A sértett bántalmazását észlelő, ugyancsak a helyszínen tartózkodó tanúl ekkor nyomban a vádlotthoz lépett, és őt a felső testén átkarolva, erőteljesen lehúzta a sértettről. A vádlott emiatt tanúl felé is ütdött dühében, azonban a sértett bántalmazását már nem folytatta, habár továbbra is ingerült maradt.”

[37] A [29] bekezdés helyébe a következőket rögzíti: „A támadás módja és körülményei, így különösen a fej megtaposása, illetve a nyakra teljes testsúllyal való ránehezedés folytán súlyosabb, akár közvetlen életveszélyes állapot (így a gégefő sérülése következtében kialakuló gégevizenyő, légút elzáródás, koponyaűri vérzés) bekövetkezésének a reális veszélye is fennállt, amelynek elmaradása kizárólag a véletlennek tudható be.”

[38] Az így korrigált tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt hibáktól, és az a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű és törvényes mérlegelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[39] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét kellő részletességgel, az elbírálás szempontjából minden fontos körülményre kitérve teljesítette.

[40] A tényállás megállapítása során helytállóan támaszkodott a vádlott vallomásaira, a cselekmény helyszíne szerinti Nemzeti Dohánybolt üzemeltetőjétől lefoglalt biztonsági kamerafelvételekre, az eljárás során kihallgatott, a helyszínen jelen lévő tanúk vallomásaira, a sértett lakásán tartott helyszíni szemle jegyzőkönyvére, igazságügyi orvosszakértői

véleményekre (szakértő¹, szakértő⁴), és a Terhelt² tanú sérüléséről a nyomozás során készült feljegyzésre.

[41] Helyesen ismerte fel, hogy a vádlott beismerése – jóllehet az a történeti tényekre vonatkozóan hiánytalan volt – annyiban mégsem volt teljes, hogy állításai alapvetően egy mindvégig kontroll alatt tartott, azaz szándékoltan nem a sértett élete ellen irányított, az erő nagyságát tekintve pedig kifejezetten visszafogott támadásról szóltak.

[42] A bizonyítékok értékelése során a vádlott e vallomását – alapvetően a biztonsági felvételekkel egybevetve, mivel álláspontja szerint azzal összhangban volt – elfogadta, és azt állapította meg, hogy a sértett bántalmazása során a vádlott a lábát „a taposásokkor gyorsan vissza is húzta, hogy ne okozzon a sértettnek komolyabb sérülést”, továbbá, hogy a bántalmazással is belső elhatározásból hagyott fel.

[43] Ugyancsak erre figyelemmel az egybehangzó két szakértői vélemény – amely a bántalmazás módjára, erejére, az okozott sérülésekre tekintettel megállapította a súlyosabb, életveszélyes sérülések lehetőségének bekövetkeztét –, és a nyaki tájékon objektíválható sérülésre nézve beszerzett kiegészítő orvosszakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy az életveszélyes sérülés azért nem alakult ki, mert „az erőbehatás nagysága nem érte el azt a fokot, amely sérülés, ill. súlyosabb sérülések kialakulásához szükséges lett volna.” Bár abban is egyezett a két szakvélemény, hogy a súlyosabb következmény elmaradása lehetett a véletlen szerencse eredménye, az elsőfokú bíróság szakértő⁴ szakértő azon állásfoglalására alapozott, miszerint a súlyosabb következmények elmaradása nem kizárható módon betudható akár az elkövetői magatartásnak is, azaz, hogy nem akart nagy erőt kifejteni, ennek megítélése azonban már nem szakértői kompetencia. Ennek mentén döntött úgy, hogy a vádlott fenti védekezés elfogadható. Azt sem látta megállapíthatónak a biztonsági kamera felvételei alapján, hogy tanú¹ közbelépése miatt hagyott volna fel a vádlott a sértett további bántalmazásával.

[44] Az elsőfokú bíróság e következtetéseit rendkívül részletesen megokolta (csakúgy, mint az ezek alapján megállapítható tényekből levont jogi konzekvenciákat is), a másodfokú bíróság azonban mégsem tudott egyetérteni vele, mert kulcsfontosságú kérdésben hibás alapokból indult ki, és ebből adódóan további konklúziói is helytelenek voltak.

[45] Minthogy a vádlott erősen ittas volt saját vallomása és az elsőfokú bíróság által is elfogadott tanúvallomás (tanú¹ vallomása az ítélet [60] bekezdésében), nem is lehetett volna kiindulni az általa előadottakból, cselekményét úgy ténybelileg, mint jogilag annak objektív ismérvei alapján kellett volna megítélni. Hiába állítja egy önhibából eredően ittas állapotú személy, hogy nem akarta a sértettet megölni, és hogy ez fel sem merült benne, ezt – és leginkább az utóbbit – a külvilágban megnyilvánuló magatartása (a bántalmazás módja, jellege, a sértett testtájék, a sérülések jellemzői) alapján együttesen kell megítélni. Bár annak is lehet jelentősége, ha adott esetben nem, vagy nem számottevően súlyos sérülés alakult ki, azonban emellett, ezzel párhuzamosan kell vizsgálni az azt előidéző magatartást, annak anatómiailag lehetséges következményeit (szakértő bevonásával). Ahogyan azt szakértő⁴ szakértő mind írásban, mind szóban a tárgyaláson kifejtette, annak megítélése viszont már nem szakértői kompetencia, hogy a vádlott mindent megtett-e azért, hogy akár életveszélyes eredmény is bekövetkezhessen.

[46] A bíróság abban a ritka szerencsés helyzetben volt a bizonyítás során, hogy több nézőpontból is kamerafelvételek rögzítették az egész eseménysort, így a verbális történések nélkül is önmagában e bizonyítékok alapján a tényállás minden tekintetben aggálytalanul megállapítható volt.

[47] A felvételeket elég csak megtekinteni, azokból egyértelműen követhetővé válik, milyen előzmények után mit tett a vádlott a sértettel, azt a főügyészség átírata maradéktalanul vissza is adja.

[48] A felvétel mindenekelőtt tanúsítja a vádlott erős testalkatát: a többiekhez képest érzékelhetően magas és testesebb is.

[49] A Terhelt2 által a sértett ellen végrehajtott cselekményeket a vádlott egyre ingerültebben szemléli, majd azt láthatóan türelmetlenül félbeszakítja úgy, hogy Terhelt2t letolja a sértetről. sértett1 sértett eközben feltápáskodik, majd őt a vádlott – a tényállásban írt módon - többször megüti, ennek következtében a sértett egyensúlyát veszítve, gyakorlatilag az esés tompítása nélkül úgy esik tehetetlenül hanyatt, hogy a koponyája erőteljesen a földhöz csapódik. Ezt követően a vádlott a bal lábát a sértett nyakára helyezi, és a jobb lábával elrugaszkodva a földtől, teljes testsúlyával ránehezedik, miközben a jobb lábával többször (legalább kétszer) egyértelműen erőteljesen, gyors egymásutániságban a sértett arcába tapos. A két-három másodperces gyors támadás önkéntes felhagyására semmi nem utal, ellenben az látható, hogy egy, a helyszínen tartózkodó (tanúl-ben azonosított) férfi szinte nyomban odalép a vádlotthoz, és őt a sértetről lerántja. A mozdulat váratlanul éri a vádlottat, mert ő ettől egyensúlyából kibillen, tanúl-re emiatti neheztelése már abból is látszik, hogy őfelé is ütő jellegű mozdulatot tesz. Ezután is – a tényállásban írtak szerint – mindvégig szakadatlanul ingerülten és agresszívan viselkedik tovább a vádlott.

[50] Egyáltalán nem látszik olyan mozdulat, hogy a vádlott direkt visszafogná magát, éppen ellenkezőleg: nagyon durva bántalmazást fejt ki, a teljes testével a földön mozdulatlanul fekvő sértett nyakára nehezedik, a taposás sem úgy látszik, mintha szándékosan kicsiket rúgna, hanem dühből, indulatból cselekszik, a gyorsaság a lendületet egyértelműen fokozza, nem pedig mérsékli. Az is azt igazolja, hogy nem fogta vissza magát, hogy amikor őt tanúl lerántotta a sértetről – ez a mozdulat is félreérthetetlen a felvételek alapján – láthatóan megtántorodott, amelyből következik, hogy nem ilyen mozdulatot tervezett. tanúl beavatkozása tehát a vádlottat egyértelműen készületlenül érte, ez okozta azt, hogy kibillent az egyensúlyából.

[51] Bár a bántalmazást ezután nem folytatta, nem múló ingerültségéből, és a sértettel szemben tanúsított újabb erőszakos magatartásából is nyilvánvaló, hogy nem belső elhatározás vezette a sértett elleni durva támadás befejezésére.

[52] Ezt meghaladóan a rendelkezésre álló tanúvallomások közül tanúl következetesen állította, hogy „lerántotta” a sértetről a vádlottat, aki ugyan reflexből „felé is mozdult”, de nem bántotta. Ez a látottakkal teljes összhangban áll.

[53] tanú2 tanú (önkéntes polgárőr) pedig – aki a helyszínre érve annyit látott, hogy valakit felsegítenek a dohányboltnál a földről – észlelte, hogy a dohánybolttól kb. 30-40 másodpercig feléjük ordibált a vádlott olyan kifejezéseket használva, hogy „baszatlan picsák”, „kurva anyátokat, *szétbaszom a fejed*”. Ez a vallomás a még mindig meglévő szélsőséges indulatokról árulkodik.

[54] A fentiek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak a körülmények, hogy a vádlott úgy lépett a sértett nyakára, hogy eközben *a földről elrugaszkodott, és így teljes testsúlyával a sértett nyakára nehezedett*, a taposás jellegét is tévesen ítélte meg a felvételeken látottakkal ellentétben (elfogadva a vádlott vallomását), valamint abban is tévedett, amikor a cselekménnyel való felhagyásban a vádlott önkéntes elhatározását is bizonyítottanak látta. Ez utóbbi kapcsán azt is kiemeli a másodfokú bíróság, hogy pusztán abból, miszerint úgy ítélte meg, hogy a felvételen „nem látszik olyan mozdulat”, amely a további bántalmazásra utalna, nem következik egyenesen, hogy valóban magától állt volna el a sértett taposásának folytatásától. Ugyanis a pár másodperces eseménybe tanúl gyors (a sértett védelmében tanúsított) beavatkozása megakadályozta, hogy erre sor kerüljön, ráadásul az önkéntes felhagyásra vont következtetés szöges ellentétben áll a vádlott által tanúsított további magatartással is.

[55] Az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményének jogi minősítése kapcsán is egyetértett azonban a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezésben kifejtett érvekkel. Noha az elsőfokú bíróság alapvetően számbavette az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegység határozatban megjelenő minősítési szempontokat, megfelelt a vádlott ittassága folytán a bűncselekmény tárgyi oldalának fokozott jelentőségéről, és – amint azt a másodfokú bíróság a fentiekben kifejtette – részben hiányos, részben iratellenes, részben pedig téves következtetéseken nyugvó tényállása alapján nem is volt abban a helyzetben, hogy helyes jogi következtetésre jusson.

[56] A módosított tényállás alapján már egyértelműen kirajzolódó vádlotti magatartás minősítést befolyásoló lényegi jellemzői a következők:

1. a vádlott ingerültsége miatt az addig is Terhelt2sal szemben eredménytelenül védekező sértettre támadt, aki sem addig, sem az események egész sorában semmilyen támadó magatartást nem tanúsított;
2. a bántalmazást sem a sértett, hanem Terhelt2 kötekedő magatartása váltotta ki a vádlottból;
3. ennek során a vádlott az éppen feltápaszkodó sértettet erőteljes kéz- és ökölütésekkel bántalmazta, aki ezek következtében hanyatt esett, koponyája a földhöz csapódott;
4. ezek után teljes testsúlyával ránehezedett a sértett nyakára, a másik lábával többször nagy erővel arcon taposta;

5. a sértett ennek következtében – egyebek mellett – a csontos szemgödör külső-oldalsó falának törését, az orrcsont darabos törését, a baloldali arcüreg elülső és oldalsó csontos falának törését szenvedte el, mely sérülések nyolc napon túl gyógyulóak, tényleges gyógytartamuk 6-8 hét;

6. a gyors támadásnak tanúl sértett védelme érdekében tanúsított közbelépése vetett véget;

7. de a vádlott még ezt követően is mindvégig, és mindenkiel szemben agresszív, erőszakos magatartást tanúsított.

[57] Ezek mellett két további kérdés szorult még bővebb kifejtésre: az egyik, hogy a nyakon kimutatható sérülés nem keletkezett. Ez az adott helyzetben tény, de az megint csak nem a vádlott irányított cselekvőségének köszönhető, különös tekintettel arra is, hogy az arcsérülések kifejezetten nagy erőbehatás következményei voltak. A nyaki rész összes lehetséges sérülése – természetesen a hámsérüléseken kívül – a szakvélemények alapján egytől egyig életveszélyes, sőt, akár halálos kimenetelű lett volna (gégefő sérülése, légút elzáródás, koponyaűri vérzés), így az, hogy ezek nem következtek be az arra egyébként a szakértői vélemény szerint is alkalmas vádlotti magatartás eredményeként, még nem jelenti egyúttal azt is, hogy a vádlott kifejezetten csak ennyit akart elérni. Az adott ügyben a tényleges sérülésekből és ezzel együtt a vádlotti magatartásból együttesen kell következtetni arra, hogy súlyosabb eredmény tekintetében terhelheti-e a vádlottat büntetőjogi felelősség.

[58] Igaz az is továbbá, hogy a sértett bántalmazása előtti vádlotti kijelentések (miszerint megmutatja hogyan is kell valakit megverni) akár azt is alátámaszthatnák, hogy Terheltl vádlott szándéka kizárólag a sértett bántalmazására irányult, ez azonban szintén a többi bizonyítékkal együtt nyeri el teljes értelmét. Ahogyan az ügyészség írásbeli fellebbezése is rámutatott, már pusztán az ittas állapotú sértett ökölrel, nagy erővel arcon ütése is olyan magatartás, amelynek kifejtése során előre kell látni, hogy az ennek következtében egyensúlyát veszítő sértett eleshet, amelynek során akár súlyos koponyatörést is elszenvedhet. A jelen esetben is hasonló történt: sértettl a vádlott ütéseinek hatására magatehetetlenül esik hanyatt, a fejét olyan erősen a betonba ütve, hogy az a felvételen visszapattan. Már ez is alkalmas az elsőfokú bíróságtól eltérő, súlyosabb minősítés – nevezetesen az életveszélyt okozó testi sértés büntetének kísérlete – megállapítására. A nyakra teljes testsúllyal ránehezedés, és eközben a másik lábbal közepes és azt meghaladó erejű arcra taposás (különösen a védekezni láthatóan képtelen, a fejénél alulról a talajjal megtámasztott testhelyzetben lévő sértett esetén) ezt meghaladóan arra is alkalmas, hogy az a szakértői véleményekben jelzett – nemes képleteket sértő - életveszélyes sérüléseket okozza. Az ilyen jellegű bántalmazás – az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben – eszközök nélkül is reálisan előidézhetheti a gégefő sérülése következtében kialakuló gégevizenyőt, légút-elzáródást, vagy koponyaűri vérzést, és mindezek elmaradása – amint a másodfokú bíróság bemutatta – egyáltalán nem a vádlott által kontroll alatt tartott, szándékoltan visszafogott kisebb erő kifejtés, hanem csupán a véletlen következménye. Az az eseti döntés, amelyre az elsőfokú bíróság e körben hivatkozott (Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Fkf.20/2020/16.), a jelen ügyben nem alkalmazható, ugyanis a szakvélemények szerint a súlyos eredmény reális lehetősége fennállott, a vádlotti magatartás megítélésében pedig nem csak a sértettet ért erőbehatásnak (melyről ismét megjegyzendő: az arcsérülések esetén kimutathatóan is nagyfokú volt) van jelentősége, hanem annak is, hogy hol (nyakán, életfontosságú szervek

közvetlen közelében, ahol köztudomásúan kisebb erővel is lehet halálos sértést okozni – pl. ha csak a fojtás mechanizmusára gondolunk) érte a támadás a sértettet, és mi vetett annak véget.

[59] Az ittas állapotban lévő vádlottnak mindezen tárgyi jellemzők alapján előre kellett látnia, hogy az általa az adott módon és testtájékon bántalmazott sértettnél az okozottnál súlyosabb, életveszélyes sérülések is kialakulhatnak, amely a sértett halálát is eredményezheti (megfulladhat, traumás agyvérzés következtében vesztheti életét), de ezzel nem törődött, a felfokozott agresszív állapotában közömbös maradt eziránt, azaz a Btk. 160.§ (1) bekezdésében meghatározott – eshetőleges szándékkal megvalósított - emberölés büntetnének a Btk.10. § (1) bekezdés szerinti kísérletét merítette ki.

[60] Ez nem is volt olyan távoli kísérlet, mert bár a nyakra taposás látható sérülést nem eredményezett – és ez okot adhatna a kísérlet enyhébb megítélésére is – ez mindössze a véletlenül múlt. A ténylegesen létrejött (8 napon túl gyógyuló) sérülések azonban az emberölés kísérleténél ezzel együtt is jellemzik az adott bűncselekmény konkrét tárgyi súlyát.

[61] Az elsőfokú bíróság a joghátrány alkalmazása szempontjából jelentős büntetéskiszabási tényezőket túlnyomórészt feltárta. Egyetértett azonban az ítéltábla azzal a főügyészi állásponttal, hogy az időmúlás az élet elleni bűncselekményre figyelemmel annak ellenére sem tekinthető nyomatékos enyhítő körülménynek, hogy a vádlott abból bizonyos időszakot szabadságmegvonó kényszerintézkedés hatály alatt töltött, az ekként objektíve legfeljebb kisebb súllyal vehető figyelembe a vádlott oldalán. Azt is helyesen látta az ügyészség, hogy a vádlott magatartásának súlyán legfeljebb a sértetti közrehatás enyhíthetett volna, ilyen viszont nem volt. Az, hogy a vádlott egy másik személy irritáló magatartása miatti felháborodását egy vétlen személyen vezette le, nemhogy enyhít, hanem nyomatékosan súlyosít a vádlott terhén a másodfokú bíróság meggyőződése szerint.

[62] A bűnösségre kiterjedő beismerő vallomás már nem, csak a ténybeli beismerés enyhít.

[63] Ellenben a kísérlet – a ténylegesen okozott súlyos testi sérülésekre figyelemmel – nyomatékos enyhítő körülmény.

[64] E módosított bűnösségi körülmények között a megváltoztatott minősítés alapján kiszabható 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztésre figyelemmel a joghátrányt érintően a kísérletnek, és továbbra is a vádlott beismerésének, megbánásának, más oldalról viszont előéletének és visszaesői minőségének volt meghatározó szerepe.

[65] Terheltl vádlott nem először állt bíróság előtt, a jelen eljárásban elbírált bűncselekmény elkövetését megelőzően mindössze alig fél évvel korábban szabadult ugyancsak erőszakos jellegű bűncselekmény (rablás) miatt kiszabott hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetéséből, de láthatóan ez nem tartotta vissza újabb súlyos bűncselekmény elkövetésétől.

[66] Ezért a vádlott oldalán értékelendő beismerő vallomás és a kísérlet a vádlott személyében rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességre figyelemmel legfeljebb arra adhatott alapot, hogy az elsőfokú bíróság a büntetési középértéktől (azaz 10 év szabadságvesztéstől) lefelé térjen el.

[67] Így a szabadságvesztést 6 év 6 hónapra súlyosította, minthogy ez felel meg a Btk. 79. §-ában írt büntetési céloknak és a Btk. 80. §-a szerinti büntetéskiszabási elveknek.

[68] A vádlott az élet elleni cselekményre figyelemmel méltatlanná vált arra, hogy a közügyekben részt vegyen, ezért a főbüntetéshez igazodó tartamban a Btk. 61. § és 62. § alapján e mellékbüntetést is kiszabta vele szemben.

[69] Ezek következményeként értelemszerűen mellőzte a másodfokú bíróság a próbaidőre, a pártfogó felügyeltre és a szabadságvesztés végrehajtásának utólagos elrendelésére vonatkozó rendelkezéseket.

[70] A szabadságvesztés börtön végrehajtási fokozata változatlanul megfelel a Btk. szabályainak, miként a visszaeső vádlott vonatkozásában a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának meghatározása is, de ez utóbbi kapcsán helytállóan észlelte az ügyészség, hogy a feltételes szabadságra bocsátásról a törvényszék – nyilvánvaló szerkesztési hiba folytán – kétszer is határozott, ezek egyike emiatt mellőzendő volt.

[71] Az ítélet egyéb rendelkezései – a beszámításra vonatkozó döntés kivételével – törvényesek voltak.

[72] A bírói engedélyes kényszerintézkedések tartamát illetően is maradéktalanul osztotta az ítéltábla a főügyészség álláspontját, a kezdő időpontokat ennek megfelelően helyesbítette, egyben az elsőfokú ítélet kihirdetése után megszüntetett bűnügyi felügyelet befejező időpontját is meghatározta. Az elsőfokú bíróság a személyi adatokat megelőzően azt rögzítette, hogy a vádlott „ténylegesen” 2020. március 14-ig volt letartóztatásban, a főügyészség ezt helytelennek találta, és annak 2020. március 31-re történő javítását kérte. A másodfokú bíróság e körben a törvényszékkel értett egyet. A letartóztatást legutoljára a Budakörnyéki Járásbíróság 2.Bny.929/2019/2. számú, 2020. január 9. napján kelt végzésével 2020. március 14. napjáig hosszabbította meg. Ehhez képest a soron következő, a Budakörnyéki Járásbíróság 2020. március 10-én kelt 1.Bny.269/2020/2. Számú végzésével határozott a letartóztatás megszüntetéséről, és bűnügyi felügyelet elrendeléséről. Ez a végzés az ügyészi fellebbezés folytán a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 5.Bnyf.144/2020/2. számú végzésével 2020. március 31-én emelkedett jogerőre. A Be. 483. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú végzés ellen bejelentett ügyészi fellebbezésnek a letartóztatás megszüntetésére halasztó hatálya volt, de a letartóztatás – a korábbi, e tárgyban hozott nyomozási bírói végzés értelmében – a meghatározott 2020. március 14-i végső határidővel a letartóztatás meghosszabbításának hiányában megszűnt. A másodfokú bíróság az elsőfokú végzést helybenhagyta, de annak időpontjában a vádlott eleve nem volt már letartóztatásban. Így az elsőfokú bíróság a személyi adatoknál még helyesen rögzítette a letartóztatás megszűnésének napját, a beszámításra vonatkozó rendelkezésnél viszont már nem, és az ezt követő bűnügyi felügyelet kezdő napja is helyesbítésre szorult.

[73] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2021. június 25.

dr. Magócsi István s.k., dr. Borbás Virág Bernadett s.k., Barabásné dr. Birinyi Andrea s.k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 11.B.68/2020/18. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.49/2021/9. számú ítéletében írt változtatásokkal 2021. június 25. napján jogerőre emelkedett.

dr. Magócsi István s.k.

a tanács elnöke